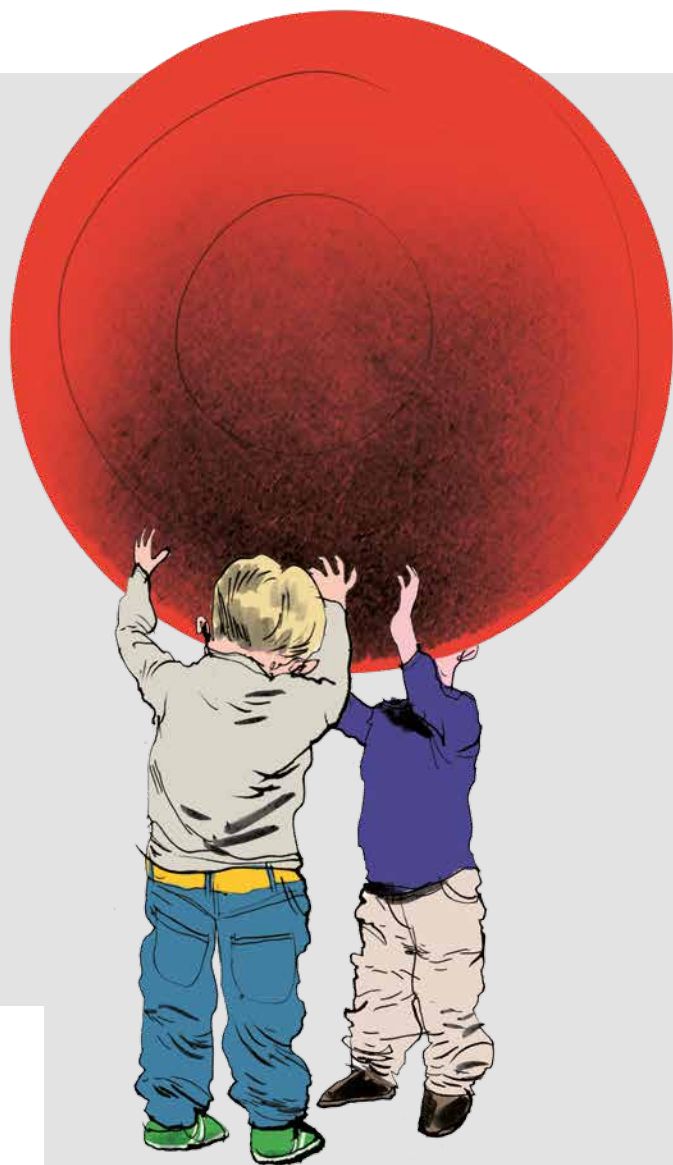

Kvalitet i dagplejen

Landskonference 2016

Politisk ansvarlig: Mogens
Bech Madsen Redaktion:
Birgit Stechmann Illustration:
Rasmus Meisler Produktion:
Grafisk Team og FOAs trykkeri

Forord

Dagplejen fylder 50 år i Danmark i år. Det markerer Pædagogisk Sektor på landskonferencen med fødselsdagskage, og med udgivelse af bogen *Skal dit barn i dagpleje?*, som udgives af FOA i et samarbejde med Odsherred dagpleje. Bogen kan bruges i hele landet til at oplyse forældre og andre interesserede om, hvad dagpleje er i 2016. Deltagerne får hver en bog.

Med landskonferencen Kvalitet i dagplejen ønsker Pædagogisk Sektor at bidrage til at skabe kvalitet i dagplejen med oplæg og temamøder, der sætter gang i nye overvejelser eller inspirerer til nye måder at udvikle det pædagogiske arbejde i dagplejen på. I år er de pædagogiske læreplaner hovedtemaet for konferencen.

Dagplejen har altid haft øje for, at en god dagpleje er mere end en tryk hverdag for de mindste børn. De pæ-

dagogiske læreplaner har imidlertid bidraget til flere fælles pædagogiske drøftelser i dagplejen og til flere overvejelser om, hvordan dagplejepædagogerne og dagplejerne sammen skaber et godt læringsmiljø for børnene i dagplejen. De pædagogiske læreplaner var også for alvor med til at synliggøre, at dagplejen er et kvalitetstilbud til de 0-2-årige børn på lige fod med daginstitutionerne 0-2 år.

De pædagogiske læreplaner blev indført i 2005, og minister Ellen Trane Nørby overvejer derfor, om det er tid til en revision af læreplanerne. På årets konference vil Pædagogisk Sektor gerne drøfte erfaringerne med de pædagogiske læreplaner med deltagerne. Vi har inviteret kontorchef Christina Barfod-Høj, fra ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, til at holde et temamøde om læreplanerne, hvor deltagerne får mulighed for at komme med deres bud på, hvad der virker og på, hvordan man kunne videreudvikle læreplanerne.

At skabe et godt læringsmiljø for 0-2-årige børn, var formålet med de pædagogiske læreplaner i dagplejen. Det kræver viden om børns læring og trivsel. En viden som hele tiden udfordres af ny forskning. Vi har inviteret lektor Lone Svinth fra Aarhus Universitet til at give nogle konkrete bud på, hvordan man ud fra aktuel viden om børns læring og trivsel skaber et godt læringsmiljø i dagplejen.

Gode relationer til de andre børn er vigtige for dagplejebarnets sociale udvikling. Anne Greve, som er lektor på Høgskolen i Oslo og Akershus, har forsket i børns venskaber og er inviteret til at fortælle om sin forskning, som også har haft fokus på de voksnes rolle i etablering af børns venskaber.

De voksnes rolle i de mindste børns sociale liv er centralt i MaryFonden og Red Barnets fælles kampagne 'Fri for mobberi'. Som et led i kampagnen præsenterer projektleder Signe-Marie Paludan Bøgeskov fra Red Barnet det pædagogiske materiale, der er udviklet til dagplejen.

Hvilke aktiviteter til børn i alderen 8-15 måneder styrker børnenes følelsesmæssige og sociale udvikling? Det har dagplejeleder, dagplejepædagoger og dagplejere i Kolding Kommune et bud på, som de vil præsentere på konferencen. Sammen har de udviklet forslag til aktiviteter for børn i alderen 8-15 måneder, i form af nogle små kort. FOA udgiver kortene, og har været

med til at dele dem op i 6 temaer: Tryghed, bevægelsesglæde, fortællelyst, nysgerrighed, gode relationer og madglæde.

Den digitale verden har udviklet sig, siden de pædagogiske læreplaner blev indført, så mange børn i dag allerede i 0-2-årsalderen kender en iPad. Det gjorde de ikke, da de pædagogiske læreplaner blev indført, så IT vil nok indgå i en revision af læreplanerne. Vi har bedt dagplejen i Skanderborg Kommune, om at fortælle om deres projekt, som handler om hvordan, iPad kan bruges i dagplejen.

Børn med særlige behov skulle, med indførelsen af de pædagogiske læreplaner, sikres det ekstra løft, der

kunne hjælpe dem op på omgangshøjde med deres kammerater, inden de skulle i skole. Evalueringer af arbejdet med læreplanerne har midlertid vist, at mange ansatte ikke finder læreplanerne brugbare som redskab i indsatsen for børn med særlige behov. I drøftelser af, hvordan man kan udvikle de pædagogiske læreplaner, vil det derfor være vigtigt at se på dagtilbuddenes erfaringer med, hvad der gavner børn med særlige behovs trivsel og læring.

De Utrolige År (DUÅ) er en programserie, hvis formål er at styrke forældrekompetencer og sikre faglig opkvalificering af de ansatte, så børnenes sociale kompetencer, læring og selvregulering fremmes. Målgruppen er alle børn i dagtilbud, men dagplejen i Holstebro Kommune vil i sit oplæg også fortælle om, hvad programserien har betydet for børn med særlige behov.

Familietilbuddet i Næstved Kommune, er et tilbud til forældre, der på forskellig vis er udfordret i samværet med deres børn. Dagplejepædagogerne i tilbuddet fortæller om deres

rolle i et tilbud, hvor familier ud fra hverdagsituationer drøfter vanskeligheder og succeser.

Socialt udsatte børn findes ikke kun i familier med dårlig økonomi, arbejdsløshed og sygdom. De findes også i velstillede familier. Lotus Turell og Lisbeth Zornig Andersen fortæller om en opvækst, som er uegnet for børn og om hvordan, man overlever den.

Voksne kan lære af børn, og dagplejebørn ved en masse om, hvad der fungerer i dagplejen. Persille Schwartz fra Danmarks Evalueringsinstitut [EVA] viser eksempler på,

hvordan man finder børneperspektivet i dagplejen og præsenterer appen Børnemosaikker, som EVA har udviklet.

Antallet af flytningebørn i dagplejen er steget. Vi har derfor inviteret dagplejen i Odsherred til at fortælle om, hvordan de tager imod børnene og hvad de mener, at det kræver af viden og organisering at støtte børnene og deres familier bedst muligt.

Uddannet personale er ifølge forskningen et væsentligt element, når man ønsker et løft af kvaliteten i dagtilbud 0-2 år. Der vil derfor i de kommende år være et øget ønske fra politikerne om, at også flere dagplejere får en pædagogisk ud-

dannelse. Nanett Borre har undervist på den Pædagogiske Assistentuddannelse og har for FOA samlet beskrivelser af uddannelsens kvaliteter, som er skrevet af pædagogiske assistenter, elever, undervisere, skoleledere og arbejdsgivere. I sit oplæg vil hun fortælle om, hvad det er, uddannelsen kan give dagplejen.

Robusthed er efterhånden et krav i de fleste jobannoncer. På et temamøde, som er målrettet dagplejepædagoger og dagplejeledere, drøfter vi med deltagerne, hvad det vil sige at være robust, og hvad det vil sige at lede en 'robust' arbejdsplads. Mødet ledes af konsulent og psykoterapeut Peter Kofoed og Jeanette Sandberg Bossen, som er konsulent

i FOA. På baggrund af mødet skriver Jeanette efterfølgende en artikel om robusthed til en publikation til ledere i FOA, hvor ledelse i dagplejen bruges som case.

Alle med interesse for dagplejens udvikling kan deltage i konferencen. Som på de tidligere års landskonferencer, tildeles pladserne efter først til mølle-princippet.

Vi glæder os til at se jer.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mogens Bech Madsen'.

Mogens Bech Madsen
Sektorformand
Pædagogisk Sektor

Program for landskonference Kvalitet i dagplejen 2016

Mandag 6. juni 2016

Kl. 9.00–10.00 **Ankomst med kaffe og brød**

Kl. 10.00–10.10 **Velkomst**
v. **Mogens Bech Madsen**, sektorformand i Pædagogisk Sektor, FOA

Kl. 10.10–11.10 **Børns venskaber**
Venskaber er vigtige for børn, også små børn. Anne Greve har forsket i børns venskaber i vuggestue og børnehave og fortæller om dilemmaer, som de ansatte kan opleve i deres arbejde for at fremme venskaber. Skal alle børn ha' en ven? Kan det tænkes, at de ansatte kommer til at ødelægge venskabsrelationer? Hvad med børn som ikke får venner?
v. **Anne Greve**, lektor på Høgskolen i Oslo og Akershus

Kl. 11.10–11.25 **Pause med frugt**

Kl. 11.25–12.25 **Små børns læring og trivsel**
– **hvordan udvikler vi frugtbare læringsmiljøer i dagplejen?**
Forsker Lone Svinth vil i sit oplæg præsentere konkrete bud på, hvordan dagplejere kan udvikle frugtbare læringsmiljøer baseret på aktuel viden om små børns læring og trivsel. I oplægget vil der indgå videoklip, som viser,

hvordan dagplejere konkret kan omsætte intentionerne i læreplanen til her-og-nu-praksis, der understøtter børns læring og trivsel.

v. **Lone Svinth**, lektor på Aarhus Universitet

Kl. 12.25–14.00 **Frokostbuffet**

Kl. 14.00–14.30 **Aktiviteter for børn ml. 8-15 måneder**

Kolding Kommune har udviklet nogle kort med forslag til aktiviteter, som dagplejere kan iværksætte over for dagplejebørn i alderen 8-15 måneder. Aktivitetskortene udgives i et samarbejde med FOA, og er delt op i kategorier, som tager udgangspunkt i, hvad der er betydningsfuldt for det lille barn og dets følelsesmæssige og sociale udvikling. v. **Laila Hejlskov**, dagplejer og **Mai Rasch**, dagplejepædagog, dagplejen i Kolding Kommune

Kl. 14.30–15.00 **DUÅ i dagplejen i Holstebro**

De Utrolige År er en implementeret del af hverdagen i Dagtilbud i Holstebro. Dagplejen er nu med på vognen til stor glæde for børn, forældre og medarbejdere. Dagplejen fortæller i sit oplæg om udfordringer, værditilvækst, kompetenceudvikling og aha-oplevelser i arbejdet med DUÅ i Dagplejen. DUÅ i Dagplejen er et spændende projekt for dagplejere og konsulenter i Holstebro – men hvad betyder det for børnene?

v. **Klavs Eg**, dagplejeleder i Holstebro Kommune

Kl. 15.00–15.30 **Familietilbuddet**

Familier, der deltager i Familietilbuddet i Næstved Kommune, er på forskellig vis udfordret i samværet med deres børn. I tilbuddet giver familierne hinanden råd og vejledning, ud fra egne erfaringer med hvad der virker, til de andre forældre. Pædagogernes rolle er at styre denne proces og få foldet tanker og refleksioner ud. I familietilbuddet deltager børnene også, hvor det ud fra hverdagsaktiviteter drøftes, hvad der var vanskeligt, hvad der lykkedes og hvorfor.
v. **Gitte Milde, Gitte Kallegaard, Anja Bech Andersen, Susanne N. Hansen** og **Majbritt Andreassen** alle dagplejekonsulenter i dagplejen i Næstved Kommune

Kl. 15.00–15.30 **Kaffepause med dagplejens 50 års fødselsdagskage**

Kl. 15.30–16.00 **Leg og medier i børnehøjde**

Hvordan understøtter man brug af iPad på en anderledes måde end den, børnene kender? Det spørgsmål var udgangspunktet for et projekt, hvor dagplejere i 5 legestuegrupper i Skanderborg Kommune fik en iPad og uddannelse. I oplægget fortæller dagplejeleder og dagplejer om erfaringerne fra projektet, som har skabt øget fokus på børns digitale dannelse.
v. **Else Sall**, dagplejeleder og **Anette Thomsen**, dagplejer, dagplejen i Skanderborg Kommune

Kl. 16.00–16.30 **Find guldet – småbørnsperspektiver på dagplejen**

Dagplejebørn er eksperter på at gå i dagpleje. De ved en masse om, hvordan den fungerer, og hvad de godt kan lide ved den. Når den voksne dagplejer dykker ned i børneperspektiver, er der derfor en masse at lære. Persille Schwartz

fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) vil vise nogle eksempler på, hvad man kan lære af småbørnsperspektiver, hvordan man konkret kan gøre og blandt andet vise appen Børnemosaikker, som EVA har udviklet.

v. **Persille Schwartz**, konsulent i Danmarks Evalueringsinstitut EVA

Kl. 19.00–21.00 **Middag**

Kl. 21.00–23.00 **Underholdning**
v. **Erann DD** med band

Tirsdag 7. juni 2016

Kl. 9.00–9.05 **Morgensang**

Kl. 9.05–10.00 **Voksenmobning for letøvede**
Er dine kolleger mindre kollegiale, end de kunne være? Er du træt af sladder og dårlig stemning i legestuen? Så gør noget ved problemet: Bliv bedre til at mobbe dine kolleger og send de ubehagelige følelser videre til en anden! I voksenmobning for let øvede lærer du, hvordan det sociale spil foregår på arbejdspladsen.
v. **Sanne Søndergaard**, standupkomiker

Kl. 10.00–10.45 **Fri for mobberi – forebyggelse af mobning starter tidligt!**
Mary Fonden og Red Barnet står bag Fri for Mobberi, der er et pædagogisk materiale til at forebygge mobning blandt de mindste børn. Som noget helt nyt er der udviklet materialer til dagpleje og vuggestue. Få en introduktion til, hvad tankerne bag Fri for Mobberi er, og hør hvordan I kan gøre

en forskel og skabe de bedste betingelser for børn uden mobning.

v. **Signe-Marie Paludan Bøgeskov**, seniorrådgiver og projektleder i Red Barnet

Kl. 10.45–11.15 **Kaffepause med frugt**

Kl. 11.15–12.15 **Temamøder** (vælg 1 ud af 4)

1. **De pædagogiske læreplaner – hvad nu?**

De pædagogiske læreplaner blev indført i 2005. Godt 10 år senere mener mange, at der er brug for et kritisk eftersyn og måske ny lovgivning. På temamødet drøftes erfaringerne med at arbejde med pædagogiske læreplaner i dagplejen. Hvad virker? Hvad virker mindre godt, og hvad kunne man udvikle på?

v. **Christina Barfoed-Høj**, kontorchef i Kontoret for Dagtilbud, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

2. **Modtagelse af flygtningebørn i dagplejen**

Alle familier har forskellige oplevelser med sig i bagagen, som dagplejen skal lytte til, så den kan skabe tryghed for deres barn. Dagplejen i Odsherred fortæller om erfaringer med at modtage flygtningebørn i dagplejen, og om hvilken faglig viden og hvilket tværfagligt samarbejde, de har haft glæde af i det arbejde.

v. **Pia Ravn** og **Signe Celik**, dagplejepædagoger i Dagplejen i Odsherred

3. Robusthed - et ledelsevilkår?

Robusthed er efterhånden blevet et af de ord, der går igen i de fleste jobannoncer og på de fleste arbejdspladser. Alle skal være robuste og i stand til at udføre deres daglige opgaver. Men hvad betyder det egentlig at være robust? Hvad betyder det, at skulle lede en arbejdsplads, som er robust? Og hvordan kan man som leder have 'styr' på medarbejdernes robusthed? Vi dykker i workshopen længere ned i begrebet og taler med hinanden om, hvad det egentlig betyder for dagplejepædagogen og dagplejelederen både at skulle skabe robusthed og selv være robust.
v. **Jeanette Sandberg Bossen**, konsulent i FOA og **Peter Kofoed**, konsulent, supervisor og psykoterapeut

4. Den pædagogiske assistent – en pædagogisk håndværker

Er en pædagogisk assistent en pædagog light? Noget man vælger, fordi man ikke kan blive pædagog? Hvad lærer man på uddannelsen og hvad tænker arbejdsgiverne om den pædagogiske assistent?
v. **Nanett Borre**, motorisk konsulent og tidligere underviser på den pædagogiske assistentuddannelse

Kl. 12.15–13.30 **Frokostbuffet**

Kl. 13.30–14.30 **Temamøder** [vælg 1 ud af 4]

1. De pædagogiske læreplaner – hvad nu?

De pædagogiske læreplaner blev indført i 2005. Godt 10 år senere mener mange, at der er brug for et kritisk eftersyn og måske ny lovgivning. På temamødet drøftes erfaringerne med at arbejde med pædagogiske læreplaner i dagple-

jen. Hvad virker? Hvad virker mindre godt, og hvad kunne man udvikle på?

v. **Christina Barfoed-Høj**, kontorchef i Kontoret for Dagtilbud, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

2. Modtagelse af flygtningebørn i dagplejen

Alle familier har forskellige oplevelser med sig i bagagen, som dagplejen skal lytte til, så den kan skabe tryghed for deres barn. Dagplejen i Odsherred fortæller om erfaringer med at modtage flygtningebørn i dagplejen, og om hvilken faglig viden og hvilket tværfagligt samarbejde, de har haft glæde af i det arbejde.

v. **Pia Ravn** og **Signe Celik**, dagplejepædagoger i Dagplejen i Odsherred

3. Robusthed - et ledelsesvilkår?

Robusthed er efterhånden blevet et af de ord, der går igen i de fleste jobannoncer og på de fleste arbejdspladser.

Alle skal være robuste og i stand til at udføre deres daglige opgaver. Men hvad betyder det egentlig at være robust? Hvad betyder det, at skulle lede en arbejdsplads, som er robust? Og hvordan kan man som leder have "styr" på medarbejdernes robusthed? Vi dykker i workshoppen læn- gere ned i begrebet og taler med hinanden om, hvad det egentlig betyder for dagplejepædagogen og dagplejelederen både at skulle skabe robusthed og selv være robust.

v. **Jeanette Sandberg Bossen**, konsulent i FOA og **Peter Kofoed**, konsulent, supervisor og psykoterapeut

4. **Den pædagogiske assistent – en pædagogisk håndværker**
Er en pædagogisk assistent en pædagog light? Noget man vælger, fordi man ikke kan blive pædagog? Hvad lærer man på uddannelsen og hvad tænker arbejdsgiverne om den pædagogiske assistent? Det er nogle af de spørgsmål, som vil blive besvaret i oplægget.
v. **Nanett Borre**, motorisk konsulent og tidligere underviser på den pædagogiske assistentuddannelse

Kl. 14.30–15.00 **Kaffepause med kage**

Kl. 15.00–16.00 **Misbrug i over- og underdanmark**
Lotus Turell og Lisbeth Zornig Andersen taler om, hvordan man overlever en 'brændt barndom' – en opvækst uegnet for børn. Den ene er vokset op i den kreative overklasse i København med kendte forældre, den anden er vokset op i udkanstdanmark i Nakskov på Lolland. Men fælles for begge er en barndom med misbrug og omsorgssvigt, og en vilje til at bryde med deres familiers mønstre. Sammen fortæller de om misbrug i over- og underdanmark. Hvad er forskellen? Hvem bliver set – og hvem bliver overset?
v. **Lisbeth Zornig Andersen**, leder af Huset Zornig og **Lotus Turell**, forfatter, konsulent og foredragsholder

Kl. 16.00–16.05 Afslutning

MARTS 2016

Kvalitet i dagplejen

Landskonference 2016

Med landskonferencen Kvalitet i dagplejen ønsker Pædagogisk Sektor at bidrage til at skabe kvalitet i dagplejen med oplæg og temamøder, der sætter gang i nye overvejelser eller inspirerer til nye måder at udvikle det pædagogiske arbejde i dagplejen på.

I år er de pædagogiske læreplaner hovedtemaet for konferencen.

FOA

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf. 46 97 26 26
www.foa.dk

Pædagogisk Sektor

FOA er Danmarks tredjestørste fagforening. Siden 1899 har vi kæmpet for bedre løn- og arbejdsforhold til vores medlemmer. Hovedopgaven er at indgå overenskomster, som sikrer en god løn og moderne, ordnede arbejdsvilkår. Det er FOA, der aftaler din løn, dine tillæg, din arbejdstid, din pension, dine barselsregler, dine ferieregler og dine muligheder for uddannelse. Vores opgave i FOA er også at sikre et stærkt fagligt fællesskab – og at udvikle din og vores faglighed på det pædagogiske område, så velfærden og gode arbejdspladser går hånd i hånd.